VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 81)**

z dnia 23 października 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 81)

23 października 2014 r.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Ryszarda Galli (niez.)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Administracji i Cyfryzacji rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2015 (druk nr 2772) w zakresie:

– części budżetowej 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, działy 750, 801, 803 i 921 w zakresie wydatków na mniejszości narodowe i etniczne,

– części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, poz. 14 (Pomoc dla społeczności romskiej).

W posiedzeniu wziął udział **Stanisław Huskowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu wziął udział pracownik Kancelarii Sejmu **Jolanta Osiak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Szanowni państwo pozwolą, że otworzę posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Bardzo bym prosił o wyłączenie telefonów i skończenie rozmów, albo przeniesienie rozmów poza pomieszczenie. Chciałbym bardzo serdecznie powitać panie i panów posłów. Przepraszam bardzo za to, że spotykamy się o godzinie tak wczesnej, ale okazuje się, że procedura związana z opiniowaniem budżetu państwa na 2015 r. przez komisje branżowe kończy się na tym posiedzeniu Sejmu. A nie wyobrażam sobie, aby Komisja nie podjęła także opinii w sprawie budżetu w części 43, dotyczącej mniejszości narodowych i etnicznych. W związku z powyższym chciałbym powitać sekretarza stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji pana Stanisława Huskowskiego z grupą swoich pracowników na czele z dyrektorem Różańskim, wicedyrektorem Andrzejem Marciniakiem, naczelnikiem Dobiesławem Rzemieniewskim. Oczywiście, witamy panią Agnieszkę Szymczak-Guzik. Główną księgową, tak? Dobrze mówię? To pani.

Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji Beata Rudzka:

Nie. Beata Rudzka. Jestem dyrektorem departamentu.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Ach, więc dobrze. Witamy panią Beatę Rudzką dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów, czyli właściwą osobę, która dzisiaj o tym budżecie nam może powiedzieć. Szanowni państwo, część dotycząca mniejszości narodowych i etnicznych jest dosyć krótka, więc bardzo bym poprosił pana ministra o kilka krótkich zdań o konstrukcji budżetu na 2015 r. w części dotyczącej mniejszości narodowych i etnicznych. Panie ministrze, chyba że...

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, szanowni państwo, wydatki realizowane w części 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne są realizowane przez nasze ministerstwo, a także przez Władzę Wdrażającą Programy Europejskie.

Przechodząc od ogółu, wydatki w całej części 43 to jest prawie 148.000 tys. zł, z tego z budżetu państwa 143.000 tys. zł i ze środków europejskich prawie 5000 tys. zł. Te wydatki obejmują kilka działów. W dziale 750 – Administracja publiczna to jest 13.930 tys. zł, z czego tylko część jest jakby w obszarze zainteresowania Komisji, czyli 280 tys. zł na tablice dwujęzyczne. Potem jest dział 758 – Różne rozliczenia, czyli Fundusz Kościelny. Tam jest 118.230 tys. zł. W dziale 801 – Oświata i wychowanie jest 220 tys. zł, w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe 420 tys. zł i w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego 15.083 tys. zł.

Wydatki z działu 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zaplanowano na kwotę – jak powiedziałem przed chwilą – 13.972 tys. zł. Będą one przeznaczone na dotacje. Po pierwsze, będą przeznaczone na wspieranie programów telewizyjnych i audycji radiowych realizowanych przez organizacje mniejszości narodowych i etnicznych oraz organizacje społeczności posługującej się językiem regionalnym, a także organizacje pozarządowe, które uzyskały koncesję na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych przeznaczonych dla mniejszości. Po drugie, na pewno istotniejsze jest to, że te środki będą przeznaczone na dotacje podmiotowe dla organizacji mniejszości narodowych i etnicznych oraz organizacji społeczności posługującej się językiem regionalnym, a także dla instytucji kulturalnych mających istotne znaczenie dla kultury mniejszości narodowych i etnicznych, jak również dla zachowania języka regionalnego. Ponadto w dziale 921 zaplanowano wydatki w wysokości 1111 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycje wynikające z realizacji ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, z przeznaczeniem na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości.

Poza tym w projekcie ustawy budżetowej utworzona została rezerwa celowa w pozycji 14 – Pomoc dla społeczności romskiej, w wysokości 10.000 tys. zł. To jest ten znany program romski na 2015 r. Mamy powrót do kwoty 10.000 tys. zł, tak jak to było przez szereg lat, z przeznaczeniem na kontynuację działań podejmowanych w ramach pilotażowego programu rządowego na rzecz społeczności romskiej. Najpierw to było prowadzone w województwie małopolskim w latach 2001-2003. A potem w latach 2004-2013 był to ogólnopolski program integracji – Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce.

To może tyle w pierwszym przybliżeniu. Najkrócej mówiąc, te pieniądze, które są w polu zainteresowania Komisji, są na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. Tylko ta część, która jest programem romskim, jest w stosunku do roku ubiegającego, czyli w roku 2014... Tylko ta część, z której jest finansowany program romski, jest zwiększona i wynosi 10.000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. W szczegółach to możemy powiedzieć, że jest o 100 tys. zł mniej. Tak sobie wyliczyłem.

Dyrektor Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MAiC Józef Różański:

97 tys. zł.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze, za uszczegółowienie. Natomiast chciałbym poinformować członków Komisji, że pani poseł Arciszewska rozmawiała ze mną przed posiedzeniem. Czy dzisiaj będziemy mogli rozmawiać o tym, jak środki są rozdysponowane na poszczególne mniejszości? Chciałbym powiedzieć, że na dzień dzisiejszy – myślę, że ministerstwo wypowie się tutaj na ten temat – w części 43 jest to niemożliwe i my tylko tej części poświęcamy nasze dzisiejsze posiedzenie. Pozostałe środki, które trafiają w drodze konkursowej ewentualnie ze strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego czy też w formie subwencji oświatowej, są po prostu w innych częściach budżetu. Myślę, że o tym na pewno będziemy mogli rozmawiać, ale na innym posiedzeniu Komi-

sji. Myślę, że wtedy będziemy mieli zbiorcze przedstawienie w poszczególnych częściach budżetu, jak te środki są rozdysponowywane na mniejszości narodowe i etniczne.

Szanowni członkowie Komisji, bardzo proszę o pytania. Czy są pytania do tej informacji, którą przedstawił pan minister Huskowski i do materiałów, które członkowie Komisji otrzymali? Nie słyszę. W związku z powyższym chciałbym...

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Czy można?

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Tak. Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Chciałbym w paru zdaniach uzupełnić to, co powiedziałem oraz odpowiedzieć na pytanie pani poseł, zadane – jak rozumiem – przed posiedzeniem. Chciałbym tylko powiedzieć, po pierwsze, idąc w kierunku pytania, że te środki, oczywiście, jeszcze nie są rozdysponowane i my nie robimy tego. Podziałem środków zajmuje się zespół czy komisja, która jest powołana do tych celów. Ona składa się z sześciu osób – trzech ekspertów wyłonionych przez część mniejszościową Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz trzech przedstawicieli – że tak powiem – strony rządowej. Te pieniądze jeszcze nie są dzielone.

My nie dzielimy tego według mniejszości. Dzielimy według najlepszych projektów. Potem można podsumować i zobaczyć, ile jaka mniejszość – nazwijmy to tak – dostała, prawda? Jednak w ogóle nie istnieje takie kryterium jak „która mniejszość”. Po prostu jakość poszczególnych projektów zgłaszanych do konkursu.

Natomiast jeśli chodzi o środki w wysokości 1110 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycje, to one już są wskazane, bo ta procedura jest wcześniejsza. To jest przebudowa i rozbudowa budynku stanowiącego siedzibę Łemkowskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Kyczera” w Legnicy, modernizacja dachu i galerii Muzeum i Ośrodka Kultury Białoruskiej w Hajnówce oraz kontynuacja prac adaptacyjnych w Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej w Szczytach, a także sfinansowanie sprzętu fotograficznego dla Związku Karaimów Polskich. To jest część inwestycyjna. Natomiast dotacje dla różnych podmiotów mniejszościowych na podtrzymanie tożsamości są dzielone później.

W uzupełnieniu tego, co powiedziałem, chciałbym tylko dodać, że nie udało się znaleźć dodatkowych środków w budżecie państwa, o które we współpracy z Komisją zabiegałem, mianowicie żeby zwiększyć ilość środków na inwestycje i żeby je ukierunkować w szczególności na inwestycje oświatowe. W odpowiedzi na takie oczekiwanie, w związku z niżem demograficznym, poszczególne gminy zamykają niektóre małe szkoły, bo już nie ma w nich uczniów, ale budynki pozostają. Wtedy te gminy – często za grosze – są w stanie udostępnić lub odstąpić budynek na cele oświatowe. Czasem organizacje mniejszościowe o to zabiegają, ale nie mają pieniędzy na start, czyli na to, żeby po przejęciu takiego budynku mieć pieniądze na jakiś taki wstępny remont, żeby dzieci wpuścić, bo – rzecz jasna – te szkoły oddawane są zwykle w najsłabszej kondycji. To jest jedna sprawa.

Druga rzecz jest taka, że Komisja i parlament na wniosek poselski w bieżącym roku doprowadziły do zmiany ustawy o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. W tej ustawie znalazł się zapis, że ChAT może być finansowana również – nie musi, ale może być – ze źródeł innych niż Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego z tego powodu, że realizuje ona zadania specjalne, wynikające jeszcze z aktu powołania z 1953 r. Istnieje taka możliwość formalna, ale póki co nie udało się w budżecie znaleźć pieniędzy na skorzystanie z tej możliwości. To tylko tyle uzupełnienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. W związku z tym, szanowni państwo, prezydium także podjęło pewną inicjatywę. Proszę bardzo, pani poseł.

Poseł Teresa Hoppe (PO):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, a przede wszystkim panie ministrze, bardzo chciałam wyrazić swoje zadowolenie, że w planie budżetu w dziale 758 – Różne rozlicze-

nia i konkretnie w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe znalazły się pieniądze na funkcjonowanie etnofilologii kaszubskiej. Od początku roku bardzo mocno zabiegałam o taką możliwość. Chcę państwa poinformować, że na Uniwersytecie Gdańskim w tym roku podjęło naukę 15 studentów. I to jest właśnie dzięki zaangażowaniu środków z MAiC. Widzę, że te środki są zaplanowane również na przyszły rok i za to bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Chciałbym nawiązać do wypowiedzi pana ministra Huskowskiego. Podjęliśmy także naszą inicjatywę, którą za chwilę w opinii przedstawię państwu do przyjęcia, abyśmy zgłosili potrzebę zwiększenia budżetu w dziale 801 – Oświata i wychowanie o kwotę 1000 tys. zł, czyli do tych 220 tys. jeszcze 1000 tys. zł, z przeznaczeniem na remonty i inwestycje szkół mniejszości narodowych i etnicznych. To jest to, o czym pan minister powiedział. Małe szkoły są zamykane. Często mogą być do dyspozycji środowisk mniejszości, ale brak jest źródeł finansowania i przygotowania tych szkół do rozpoczęcia swojej działalności. Druga pozycja to zwiększenie budżetu w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe o kwotę 750 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie ChAT. Proponujemy także w zapisie opinii, aby te zwiększenia pokryć z budżetu MAiC, a jak się nie da, to z innych źródeł.

Czy są pytania lub uwagi? Nie słyszę. W związku z powyższym pozwolą państwo, że przedstawię projekt opinii nr 7 Komisji, uchwalonej w dniu 23 października br. dla Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Administracji i Cyfryzacji w sprawie rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2015 (druk nr 2772).

„Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych na posiedzeniu w dniu 23 października 2014 r. rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na rok 2015 (druk nr 2772) w zakresie wydatków na realizację zadań z dziedziny ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowania i rozwoju języka regionalnego, jak również na wspieranie integracji obywatelskiej mniejszości:

– Część 43 – Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne,
Dział 750 – Administracja publiczna,
Dział 801 – Oświata i wychowanie,
Dział 803 – Szkolnictwo wyższe,
Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego,
– Część 83 – Rezerwy celowe, poz. 14 – Pomoc dla społeczności romskiej.

Po wysłuchaniu informacji Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, Komisja pozytywnie opiniuje projekt budżetu państwa w zakresie powyższych części.

Jednocześnie, ze względu na skalę potrzeb zgłaszanych przez środowiska mniejszości narodowych i etnicznych, Komisja wnioskuje o zwiększenie części 43 budżetu państwa na rok 2015 w dziale 801 – Oświata i wychowanie o kwotę 1000 tys. zł z przeznaczeniem na remonty i inwestycje szkół mniejszości narodowych i etnicznych oraz w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe o kwotę 750 tys. zł z przeznaczeniem na finansowanie Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej.

Zwiększenie powinno być pokryte z budżetu Ministra Administracji i Cyfryzacji lub innych źródeł".

Czy do projektu opinii są uwagi? Nie słyszę. Czy jest głos sprzeciwu? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Uważam, że opinia została przyjęta przez szanowną Komisję. Dziękuję bardzo. Na tym zamykam posiedzenie. Proszę bardzo.

Poseł Eugeniusz Czykwin (SLD):

Panie przewodniczący, rozumiem, że czasu mamy mało, ale dziękując ministerstwu za te propozycje, chciałem o coś zapytać i jednocześnie może wyrazić przekonanie, że nasza Komisja powinna podjąć działania w sprawie ChAT, bo konsensus w tej sprawie we wszystkich siłach politycznych był i przy zmianie ustawy jedynie postawa pani wiceminister Nałęcz spowodowała, że ten zapis się znalazł. Panie ministrze, dlaczego w dziale 803 znalazły się – słusznie zresztą – filologia łemkowska i kaszubska etnofilologia, a ChAT nie mogła się znaleźć?

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Bo wtedy nie było kasy. A teraz już będzie kasa, jak tu...

Poseł Eugeniusz Czykwin (SLD):

Nie, no. Ale dlaczego nie było kasy?

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Była? Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Ponieważ politykę w tym zakresie prowadzi i ministerstwo, i Komisja, na której posiedzeniu jesteśmy. Finansowanie etnofilologii – w ogóle etnofilologii – jest już od dawna, od wielu lat podnoszone przez Komisję oraz przez KWRiMNiE. To jest jedno z głównych oczekiwań komisji wspólnej, prawda? To doprowadziło do tego, że te pieniądze – zresztą zupełnie niewielkie, bo w sumie 420 tys. zł – na dwa zadania się znalazły. Nie mówiąc o tym, że to ma i swoje historyczne uwarunkowanie, bo – o ile pamiętam – już takie finansowanie było z tych pieniędzy. O ile pamiętam, to np. szkoła w Nysie, więc one...

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Pieniądze były przewidziane, ale nie zostały wykorzystane. Tak, niewykorzystane.

Sekretarz stanu w MAiC Stanisław Huskowski:

Tylko że nieskonsumowane, bo nie zgłosili się chętni, ale te etnofilologie są od dawien dawna.

Przewodniczący poseł Ryszard Galla (niez.):

Myślę, panie pośle, że jeśli nam się uda tę poprawkę przeprowadzić skutecznie, to już na 2016 r. będziemy mieli zapis, tak jak pan sobie życzył. Nie ma więcej pytań. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.